

Landskap: Småland
Härad: Östra härad
Socken: Åseda Bärkesta
Uppteckningsår: 1944

Upptecknat av: Rudolf Elofsson
Adress: Gollum & Holsby bruk
Berättat av: Halvveckan Onsdagen
Född är 14 juli 1934

100 år

sedan slubet kom på en
15-åringsskorpa och tragiska

Kärleks saga

i Småland

avskrift av

införk i Aftonbladets Halvveckanupp

laga att: Onsdagen den 14 juli 1934

1934

M.9366:1.

LUND
UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Det är silt sätt märkligt 100 års minne
har nyigen hägdipligkälla i Bäckeda
församling

Det gällde den von Livernska donation från
vilken utdelning äger rum varje midsommar
i Bäckeda kyrka För 100 års sedan Allhelg-
ondag 1837 avled nämnligen fröken

Annette Vilhelmina von Liver till vars
minne kennes föräldrar gjorde donationen
som här kennes man.

Fröken Annettes föräldrar varo domaren
i Östra härads kamrjunkaren baron
Alfie von Liver och dennes maka född
Bulström som ingicks 1819 de hade ett
barn denna dofters född 1820

Det i sitt sätt märkligt 100 års minne
har nyligen häftidighållits i Bäckeda
församling

Det gällde den von Liveriska donationen från
vilken utdelning äger rum varje mid somma
i Bäckeda kyrka. För 100 års sedan Allhelg-
onadag 1837 avled nämligen fröken

Annette Vilhelmina von Liver till vars
minne brevnes föräldrar gjorde donationen
som här hennes mamma.

Fröken Annettes föräldrar varo domaren
i Östra härads kamrjunkaren baron
Alfons von Liver och dennes maka född
Baltzar som ingicks 1819 de hade ett
barn denna dotter född 1820

(2)

M. 9366:2

Härads häradsgång von Löven hade inköpt
den vackra Glipargården i Päckeseda
där han sedermer längre och kortare gär-
na vistades. Han ägde också en fast-
ighet i "Eksjö" där också ibland bodde
och till vilken stad han gjorde
en donation. Donation ifråga vilken
ju är nätt emaständende har till bär-
grund en romansk historia. Historien
äterfinnes här i sambandet eftersom en
berättelse i "Västgöta Posten" av år 1895.

Det var vid midsommartid 1835. På det gamla
minnesrika Guls hult i Glenberga som
då innehades av Öwesti Pältsman firades
ett släktigt biöllopp bland deltagarna
i detta befanns sig Tröken Annalle

LUNDSS UNIVERSITETS
TOLKMINNESAKTIV

(3)

M. 9366:3.

en ung kvinna som i sina föräldrar sällskapades
hur och här från Sliparegården här vid
bröllopet träffade hon och sällskapade en
mycket stålig officer av friherlig börd
och från ett av Smålands regementerna
fröken Annette hade nyligen konfirmerats
Officeren var dubbelt så gammal gammal
som hon. De unga hade vid flera till-
fällen tidigare träffats och falkat djupt
kärlek till varandra. Vid bröllopet här
frände de till varandra nu officeren
till den unga fröken och fick ja, och
med en första bröllovnings kys var deras
förbindelse beseglat

N. den ljus a något kyliga sommarnatten
rullade en fin vagn vägen fram mellan
Göteborga och Rückeseda Det var Härads-
hövdingens som varo på hemväg från
broloppet Den unga flickan hade dan-
sat med härförelse och utfälltig-
het som tillhörde hennes sprittrande
glada lynne och hennes är och hon
var varm Hon var strålend vacker
en högvarth smärt figur ädelt formade
drag livliga mörkblå -ägon med
uttryck av hjärtegodhet och barna-
lycka samst hade ett rikt mörkt här-
tavaljena hängdes kring det vackra barnet
Hon var hon brått Det unga hunden

lutade sig mot mammas kniv. De små
 händerna varo kalla och hår -de in
 skräckade att hålla igen knappan som den
 smärta gestalten frängde med nattkylan
 in och kom den unga flickan att
 rycka och själv skilva dess emellan.
 Men ett visande ömt leende pressade
 hennes läppar det leendet gällde honom
 hennes hjärta uppfalde. Hva underbart skönt
 var inte livet - Kärlek och lycka ingen-
 annat.

Fader och moder hade länge sedan förstått
 att de icke ägde framsta platsen i dödlöss
 hjärta. Till vem -de fått anstå den hude
 de verkliga gissat men inglunda giftat

sin dödler val Den ukorade var icke efter
merus sinne Han hade vunnit henne utan
hennes vätskap Han hade med sitt tal
om kärlek ^{hur} till barns friid Det kunde
käraads föddingen aldrig förläta Aldrig skulle
denne bli hans mög det blev hans fasta
föresatts Morden Modern såg sitt för
så lyckliga barn lida och ställde sig på
hennes sida men till ingen nyttा En såd-
an mög hade baron Lixin icke länt sig
Doktorn fick ha sitt förmott till fånga
minade han Gi sterds och kämpades i
den lilla mansbyggnaden på Sliparegården
i Brück seda en tid Men den silver-
klingande skratten drogs lustiga upp

4

M. 9366:7.

Åtigen som förr livat slipare gården upp
fördde Tjärnarinorna kände ej igen sin
fröken Hon som förr flög om kring som
en fjäril muntrade alla var helst hon
kort hon går nu långsamt fram och
drogjande hon söker ensam helen och blyt-
nuden purporrosen bleken är bort varit
bör detta här. En vinter förflyttar och
redan nästa vår är svart på den
pins umma frågan Till graven här del
Törkyllingen under bröllopsresan från
Galskult lade grunden till ett ont
som den gnugande sergen utvecklat

M. 9366:8.

Ytterligare var den sörn mänts ägden en
gård slago de sig nu ned för att
lättare skälla läkarvärd ut den sjuka
många läkare söktes men ingen
bot stod upp finna Ljusnans läk-
arvne bodde då gården Krångorp
i närheten av "Eksjö" Han hade väl
inte erhållit någon tillstånd att
hosamma till sin älteste son men
blev åtruminstorke ej avvisad Hans
äsyn var det enda som ännu kunde
skänka barnet glädje Men med en
mörk blick hälsades han av fadern
Att synge ur böde - de skadade lung
orsa allt mattare flämtade sätta låga

Det var dock fråga hur länge tid den
svaga lügen skulle hållas vid makt
Det är alltsä intet hopp frågade baronen
Åter en dag doktorn för sista gången
Tills nögot beträffande doktorn Med
dyster uppsyn avsände då baronen
ell bud till Koarn upp om åntlygen
fick löjtunten på den färda handen
som från dödsläger ströktes hon om till
mötes sätta en ~~gjæne~~ förolämpnings-
ring Med denna seger över fadern var
emelletid ej tröiken Annelie ej nöjd
Då fästemanen rest fallade hon för
äldrunas händer och bönhöll att de
möchte svara ja till något varom
hon ville bedja dem Om vi kunnar
svarade båda Ni kunnar dock giv

mög att hille had hon med stigande
iver kunde de neka sitt döende barn
sist-a hön Hon had nu ett de ba
brolovaade till fosteron och betala
hans skulder D. Buronen malnade
och frikuren grät men det sagda
kunde inte tas tillbaka Yia förflytto
sig duger Då förnams suset av
dödsängens vinge genom rumet
Annalle ville se sin brudgum
och ilbud hämnde honom till
dödsbädden Då han inträdde i rumet
satt fadern och modern på var sin
sida och hålla dotterns händer i
sina och slutna i deras Yia insyner
av sin brolovaade drog hon sin
hand ur faderns för att lägga den

11
M.9366:11.

i den älskades inan slufch leom
Fadern höll det löfta han givit den
älskade dottern Den på bänkta mägen
blen som fosterson upplagen i huset
och han erhöll diverse förmåner som
i fortsättningen blen honom till
shor rycka och vekastningen
utdelades Baron Mülle von Livin av -
led först år 1867 och hans maka
fem^{er} senare Då deras bestament
öppnades de befanns att de förmät
att deras fastighet i Bäckeseda socken
skulle till minne av donationerna
skulle tillfalla församlingen under
namn av Annaetta Vilhelmina Livins
donation och vekastningen utdelas till
6 slyckun åtta par vilka äro mindre

18

M.9366:12.

be mellade och utmärkta för gott upp
förande Om uta si mänga och si
kvalificerade under de senare ut
delningarna näst föregående är
blivit inom socken vigda och bosatta
utdelas varje sjätte del av arrendet
som annas tillkomst räckant par
till inom socken boende och man bal
skriva flickor mellan 16-18 år
gammala bland vilka förträdes ins
arbeten - de som är fattigast och
utmärkta för flit och gott upp
förande

13 M.9366:13.

Annette von Linén hade fällt sitt
sistga vilorum på Bäckeseda macka
kyrkogård. På graven vilken har
sin plats vid sidan av kyrkogården
veffor åt Gliparegården och varifrån
man blick över & minn skönjers den nu sam-
ma reske Bäckeseda församling är
1913 en minnesvärde med inskrift-
tion "Klumurjan karen Hornaren i Östra
hörad Tripherr Malte von Linén 1790-1867
Hans maka Annette Karolina född Wallram
1799-1842. Deras enda barn Annette
Vilhelmina född den 20 juni 1822. Åldr-
hetsfel i dögnboken är 1834 fel - se under
Bäckeseda församling reske värden
Bättre skall war
död Allhelgonadagen 1834.

14 M. 9366:14.

Vid minnes värdens upföljande den
8de Juli häll fram lidne kyrkoherde Årvid
Andersson ett hal varv han sade skildrade
den äldre donationstivsgärning och bland
att framhöll att han varit en en re-
ligisk person som ikke gav sig någ-
on ro föränn för han fält sina pla-
ner förverkligade ivensom han var den
skräckande fordrande hos honom Men även den
godt hjäpsamma mot dem som varo
efter hans vilja "Han var en man
av den gamla stammen efter som
handlade efter principen Det vil gag
räcker eller därrefter - vad som drabba
ade hans döder såg baronen i en högre
makts vilja och ville på det sätt han
kunde knuffa bortes minne

14 M.9366:14.

Viid minnes världens vackraste den
8de Juli fäll framtidne kyrkaberde Årvid
Andersson ett tal varin han skildrade
den äldre donationslivsgärning och bland
annat framhöll att han varit en en re-
ligisk person som ikke gav sig någ-
on ro föränn för han fått sina pla-
ner förverkligade innenom han var den
stränge fordrande hushunden Men även den
godt hjäpsamma mod dem som varo
efter hans vilja Han var en man
av den gamla stammen eftersom
han lade efter principen Det vil sag
räcker ej därefter - vad som drabba
ade hans döder sätta baronen en högre
makts vilja och ville på det sätt han
kunde knappa kunnas rymma

M.9366:15.

15

genom att s.känka hennes förmögenhet
till Bäckveda församling